شیوه نامه حمایت از شرکت‌های دانشگاهی

مقدمه

در راستای اشاعه فرهنگ کارآفرینی در دانشگاه صنعتی شیراز و کمک به تجاری سازی دستاوردهای علمی دانشگاه از طریق تاسیس شرکت های دانش محور توسط دانشگاهیان و اعضای هیات علمی، براساس تبصره ۴ ماده ۱۷ برنامه پنجم توسعه کشور و ماده ۲۲ طرح الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب مجلس شورای اسلامی و به منظور فراهم آوردن زمینه اجرایی "دستورالعمل شرایط و نحوه تاسیس شرکت های دانش بنیان توسط اعضای هیات علمی و یا با مشارکت دانشگاه/مرکز پژوهشی" مصوبه شماره ۷۹۰۰۹-و مورخ ۱۳۹۵/۴/۲۰ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، شیوه نامه حمایت از شرکت های دانشگاهی تهیه گردید.

هدف

ماده ۱. هدف تدوین این شیوه‌نامه به شرح ذیل است.

الف) کمک به تجاری سازی دستاوردهای علمی و ورود دانشگاه به حیطه کارآفرینی و اشتغال دانش بنیان

ب) تبدیل پژوهش های بنیادی به فناوری های مورد نیاز کشور

ج) تعامل علمی وتحقیقاتی اساتید دانشگاه با شرکت‌های دانشگاهی

د) ارتقای رتبه ملی و بین المللی دانشگاه صنعتی شیراز

ه) ایجاد اشتغال تخصصی برای فارغ التحصیلان دانشگاه

و) بهره مندی دانشگاه از دستاوردهای مادی شرکت های دانشگاهی در ازای حمایت های گوناگون

تعریف‌ها و اختصارها

ماده ۲. برای رعایت اختصار، واژه‌های زیر در این شیوه‌نامه به کار می‌رود.

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

دانشگاه: منظور دانشگاه صنعتی شیراز است.

شرکت: منظور شرکت یا موسسه خصوصی یا تعاونی دانش بنیان دانشگاهی است که به منظور هم افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه در حوزه فناوری های برتر و با ارزش افزوده فراوان تشکیل می شود و در آن اساتید فعال دانشگاه سهام دارند و یا گروه های

نوآوری است که از مرحله پیش رشد در مرکز نوآوری و کارآفرینی خروج موفق داشته و مایل به قرار گرفتن در چتر حمایتی دانشگاه می‌باشند.

شرکت دانشگاهی نوع ۱: شرکت دانش‌بنیان دانشگاهی تحت حمایت مدیریت فناوری و کارآفرینی که دانشگاه در آن سهم ندارد ولی در قبال مجوز ایجاد شرکت از دانشگاه برای بهره گیری شرکت از فناوریهای توسعه یافته در دانشگاه قرارداد واگذاری امتیاز بهره برداری (رویالتی) منعقد نموده و بر اساس آن رویالتی پرداخت می‌نمایند.

شرکت دانشگاهی نوع ۲: شرکت دانش‌بنیان دانشگاهی تحت حمایت مدیریت فناوری و کارآفرینی که دانشگاه در آن سهام دار است.

عضو هیات علمی فعال دانشگاه: عضو هیات علمی (پیمانی یا رسمی) موسس و سهامدار در یکی از شرکت های دانشگاهی نوع ۱ یا ۲ با حداقل ۱۵ درصد سهام

مدیریت: مدیریت فناوری و کارآفرینی دانشگاه صنعتی شیراز

استقرار و حمایت از شرکت های دانش بنیان دانشگاهی

ماده ۳. حمایت‌های دانشگاه شامل ارائه خدمات استقرار، خدمات تجاری سازی دانش فنی یا انتقال فناوری از دانشگاه به صنعت، ارائه گزارش فعالیت اعضای هیات علمی فعال به بخش های مختلف دانشگاه در جهت ارتقای اعضای هیات علمی و امکان حضور ایشان در شرکت دانشگاهی می باشد.

ماده ۴. استقرار شرکت های دانشگاهی در دانشگاه در مراکز رشد مشترک و مستقل دانشگاه صورت می گیرد. فرآیند عقد قرارداد و خدمات استقرار تابع آیین نامه استقرار مرکز رشد مورد نظر و منوط به پرداخت هزینه اجاره خواهد بود.

تبصره ۱. شرکت دانشگاهی مجاز است، هرکدام از مراکز رشد موجود در دانشگاه را برای استقرار (بر اساس ماموریت مراکز رشد) انتخاب نماید.

تبصره ۲. اعضای شرکت ملزم به رعایت مقررات و قوانین حاکم بر دانشگاه و نیز ضوابط و آیین نامه های مرکز رشد هستند.

ماده ۵. هرگونه بهره مندی از خدمات دانشگاه (نظیر خدمات آزمایشگاهی، کارگاهی، فناوری اطلاعات و ...) با موافقت دانشگاه و با پرداخت هزینه های مربوطه امکان پذیر می باشد.

ماده ۶. خدمات تجاری سازی و حمایت هدفمند از شرکت های دانشگاهی به شرح زیر صورت می پذیرد:

- ارائه مشاوره های لازم به فناوران دانشگاه جهت بهبود محصولات.
- ارائه مشاوره های لازم به فناوران در حوزه تهیه مدل کسب و کار طرح های فناوری.
- ارائه مشاوره جهت توصیه به اعضای هیئت علمی جهت توسعه فناوری هایی که بلوغ آن ارزش افزوده مضاعفی خواهد داشت.
- کمک به جمع آوری اطلاعات جهت تدوین طرح امکان سنجی و ارتباط با بازار و مشتریان.
- کمک به تبیین مدل تجاری سازی فناوری ها با همکاری اعضای هیئت علمی و نظارت بر حسن اجرای آن.
- ارزش گذاری فناوری.
- مشارکت در توسعه برخی از طرح ها و ایده ها.
- کمک به عرضه محصولات توسعه یافته در بازار و یا فروش مصادیق مالکیت فکری (شرکت در نمایشگاه ها، حضاور در فن بازارها .... ، کمک به تبلیغات و بازاریابی)
- شناسایی نیاز صنایع تخصصی برای توسعه فناوری و تجاری سازی و مشارکت در توسعه و انتقال فناوری
- کمک به ثبت حقوق مالکیت فکری و معنوی

حمایت های دانشگاه از اعضای هیات علمی سهامدار در شرکت های دانشگاهی

ماده ۷. دانشگاه از تاسیس شرکت دانشگاهی توسط اعضای هیات علمی خود حمایت می کند. تاسیس شرکت دانشگاهی توسط اعضاء هیات علمی دانشگاهها صرفا پس از کسب مجوز از هیات امنای دانشگاه امکان پذیر خواهد بود. فرآیند کسب مجوز از هیات امنای دانشگاه و تاسیس شرکت در پیوست ۱ آمده است.

ماده ۸. مجوز اختصاص بخشی از فعالیت اعضاء هیات علمی به شرکتهای دانشگاهی. به منظور حمایت از توسعه شرکتهای دانشگاهی نوع ۱ و ۲ که موجب ارتقاء نام و اعتبار دانشگاه صنعتی شیراز می گردند و در انجام حداقل یکی از امور زیر فعال می باشند اجازه داده می شود که اعضاء هیات علمی فعال سهامدار در آنها، با رعایت انجام وظایف آموزشی و پژوهشی و کسب مجوز کتبی از دانشگاه، بخشی از زمان حضور خود در دانشگاه را به انجام امور شرکت دانشگاهی اختصاص دهند.

الف) شرکتهایی که برای فارغ التحصیلان و دانشجویان دانشگاه صنعتی شیراز اشتغال تمام وقت و یا نیمه وقت فراهم مینمایند.

ب) شرکتهایی که به صورت فعال در دانشگاه سمینارها و کارگاههایی با محتوای توسعه فناوری ارائه می‌کنند.

ج) شرکتهایی که اختراع، پتنت و فناوری را به صورت مشترک با دانشگاه در سطح ملی و بین المللی ثبت می نمایند.
د) شرکتهایی که آزمایشگاههای پژوهشی خاصی را در دانشگاه تاسیس و راه اندازی می نمایند.
ه) شرکتهایی که تجهیزات منحصر به فردی را برای انجام امور پژوهش و فناوری در اختیار دانشگاه قرار می‌دهند.
و) شرکتهایی که تعداد مشخصی از دانشجویان را در مقاطع مختلف تحصیلی بورس می نمایند.
ز) شرکتهایی که با عقد قراردادهای تحقیقاتی با دانشگاه از اجرای پروژه های پژوهشی و تحصیلات تکمیلی حمایت می‌نمایند.

تبصره ۱. برای بهره مندی از مزایای این بند اعضاء هیات علمی فعال هر سال (در شهریور ماه) درخواست خود را به همراه مستندات لازم جهت بررسی و تایید هیات رئیسه از طریق مدیریت فناوری و کارآفرینی به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه ارائه می‌نمایند. هیات رئیسه دانشگاه هر سال درخواست استاد فعال را بررسی و مجددا مجوز لازم را صادر می‌نماید.

تبصره ۲. بخشی از زمان حضور اعضاء هیات علمی در دانشگاه که مجاز خواهند بود به امور شرکت دانشگاهی اختصاص دهند، توسط هیات رئیسه دانشگاه تعیین می شود. این میزان می تواند حداکثر ۲۰٪ (یک روز کاری تمام وقت یا دو نیم روز کاری پاره وقت) باشد. اعطای مجوز همکاری عضو هیات علمی با شرکت بیش از زمان ذکر شده صرفا در قالب قرارداد با دانشگاه امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۳. به منظور حصول اطمینان از حفظ کیفیت و کمیت فعالیت های آموزشی و پژوهشی اعضای هیات علمی، همکاری عضو هیات علمی با شرکت در سمت مدیرعاملی تنها با هماهنگی و موافقت دانشگاه امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۹. فعالیت اعضاء هیئت علمی در شرکت های دانشگاهی می تواند جایگزین پروژه ارتباط با صنعت گردد. مبلغ معادل قرارداد صنعتی از رابطه زیر معادل سازی می گردد:

مجموع مبلغ رویالتی یا سود سهام پرداختی به دانشگاه = مبلغ بالاسری معادل قرارداد ارتباط با صنعت

تعهدات شرکت‌های دانشگاهی

ماده ۱۰. تعهدات شرکت های دانشگاهی به شرح زیر می باشد:

تعهدات شرکت دانشگاهی نوع۱:

ارتباط حقوقی دانشگاه با شرکتهای دانشگاهی نوع ۱ از طریق عقد قرارداد واگذاری امتیاز بهره برداری (رویالتی) که در پیوست ۲ آورده شده است، جزو لاینفک آیین نامه تاسیس شرکت های دانشگاهی است. شرکت موظف است که بر اساس مفاد قرارداد واگذاری امتیاز بهره برداری (رویالتی) و بر اساس میزان درآمد ناخالص شرکت، به میزان مندرج در جدول پلکانی زیر به صورت سالیانه پس از ارائه صورتهای مالی سالیانه حسابرسی شده قانونی به دانشگاه و تایید معاونت اداری- مالی دانشگاه، رویالتی پرداخت نماید. منافع مالی حاصله به حساب درآمدهای اختصاصی دانشگاه واریز می شود. در این حالت دانشگاه در مدیریت شرکت هیچگونه نقشی ایفا نمی نماید و دانشگاه هیچ گونه تعهدی نسبت به تامین هزینه ها، منابع مالی، نیروی انسانی و تعهدات ایجاد شده از سوی شرکت در زمینه سرمایه گذاری و مانند آن در حوزه‌های مالیاتی، امور گمرکی، بیمه تامین اجتماعی، بانکی و غیره ندارد.

درآمد ناخالص	درصد رویالتی شرکت های دانشگاهی
تا x	۰
از x تا 10x(نسبت به مازاد x)	٪۵
از 10x تا 30x (نسبت به مازاد 10x)	٪۴
از 30x تا 100x (نسبت به مازاد 30x)	٪۳
بالاتر از 100x (نسبت به مازاد 100x)	٪۲

مبلغ x برای سال ۱۴۰۰ برابر با ۵۰۰ میلیون ریال تعیین می گردد و برای سالهای بعد، به ازای هر سال ۱۵ درصد به این مبلغ اضافه می گردد.

تعهدات شرکت دانشگاهی نوع۲: ارتباط حقوقی دانشگاه با شرکتهای دانش بنیان نوع ۲ را قانون تجارت مشخص می‌نماید. در این حالت شرکت موظف است که هر سال در موعد مقرر (انتهای سال مالی شرکت) پس از ارائه صورتهای مالی حسابرسی شده قانونی نسبت به برگزاری جلسه مجمع اقدام نموده و سود سهام دانشگاه را در موعد قانونی پرداخت نماید. منافع مالی حاصله به حساب درآمدهای اختصاصی دانشگاه واریز می شود. میزان مشارکت در مدیریت شرکت و تعهدات دانشگاه را قانون تجارت و اساسنامه شرکت مشخص مینماید. خروج دانشگاه از شرکت بر اساس سیاست های دانشگاه و دیگر سهامداران پس از ارزیابی قیمت سهام شرکت امکانپذیر می باشد. انتقال سهام شرکت، ورود سهامدار یا سهامداران جدید به شرکت و همچنین افزایش سهام و سرمایه شرکت باید با هماهنگی و موافقت دانشگاه صورت گیرد.

تبصره ۱. نوع شرکت دانشگاهی بنا بر پیشنهاد عضو هیات علمی، توسط هیات رئیسه دانشگاه تعیین می گردد. تغییر در نوع شرکت دانشگاهی با نظر هیات رئیسه دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۲. درصد سهام دانشگاه برای شرکت های دانشگاهی نوع ۲ پانزده درصد می باشد. این درصد صرفا به دلیل دریافت مجوز تاسیس شرکت از دانشگاه و استفاده از برند دانشگاه است. چنانچه دانشگاه به صورت مستقیم در شرکت دانشگاهی نوع ۲ سرمایه گذاری کند یا بخشی از امکانات و تجهیزات خود را در اختیار شرکت قرار دهد، درصد سهام دانشگاه با نظر هیات امنای دانشگاه و بر اساس میزان سرمایه گذاری دانشگاه، می‌تواند حداکثر تا ۴۹درصد افزایش یابد.

ماده ۱۱. شرکت دانشگاهی نوع ۱ موظف است حداکثر ظرف مدت دو سال نسبت به اخذ مجوز دانش بنیان از مراجع ذیصلاح اقدام نماید. در صورت عدم اخذ مجوز دانش بنیان طرف مدت دو سال، با تایید دانشگاه مهلت کسب مجوز دانش بنیان حداکثر برای مدت یکسال دیگر تمدید می شود.

ماده ۱۲. شرکت دانشگاهی نوع ۲ موظف است حداکثر ظرف مدت سه سال نسبت به اخذ مجوز دانش بنیان از مراجع ذیصلاح اقدام نماید. در صورت عدم اخذ مجوز دانش بنیان طرف مدت سه سال، با تایید دانشگاه مهلت کسب مجوز دانش بنیان حداکثر برای مدت دوسال دیگر تمدید می شود.

تبصره ۱. در صورت احراز عدم پایبندی شرکت و یا عضو هیات علمی به تعهدات مربوطه و یا عدم کسب مجوز دانش بنیان پس از مهلت ذکر شده در ماده ۱۱ و ۱۲، مجوز حضور عضو هیات علمی در شرکت به تشخیص هیات رئیسه دانشگاه لغو می گردد.

انحلال شرکت‌های دانشگاهی

ماده ۱۳. مجمع فوق العاده شرکت مطابق اساسنامه می تواند نسبت به انحلال شرکت اقدام نماید و در صورت انحلال، موضوع باید به صورت رسمی به دانشگاه اعلام شود.

ماده ۱۴. در صورت انحلال شرکت، تمامی مجوزهای اعطاء شده توسط دانشگاه لغو شده و پس از آن سهامداران و همکاران شرکت نمی توانند بدون توافق دانشگاه، از دستاوردهای پژوهشی و فناورانه به هیچ طریقی استفاده و یا به شخص ثالثی واگذار نمایند.

این شیوه نامه در یک مقدمه، ۱۴ ماده و ۸ تبصره به پیشنهاد مدیر محترم فناوری و کارآفرینی دانشگاه در مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۵ درجلسه هیئت رئیسه دانشگاه به تصویب رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.

پیوست ۱: فرآیند کسب مجوز از هیات امنای دانشگاه و تاسیس شرکت

۱- دریافت مجوز تاسیس شرکت از هیات امنای دانشگاه مطابق با الگوی زیر

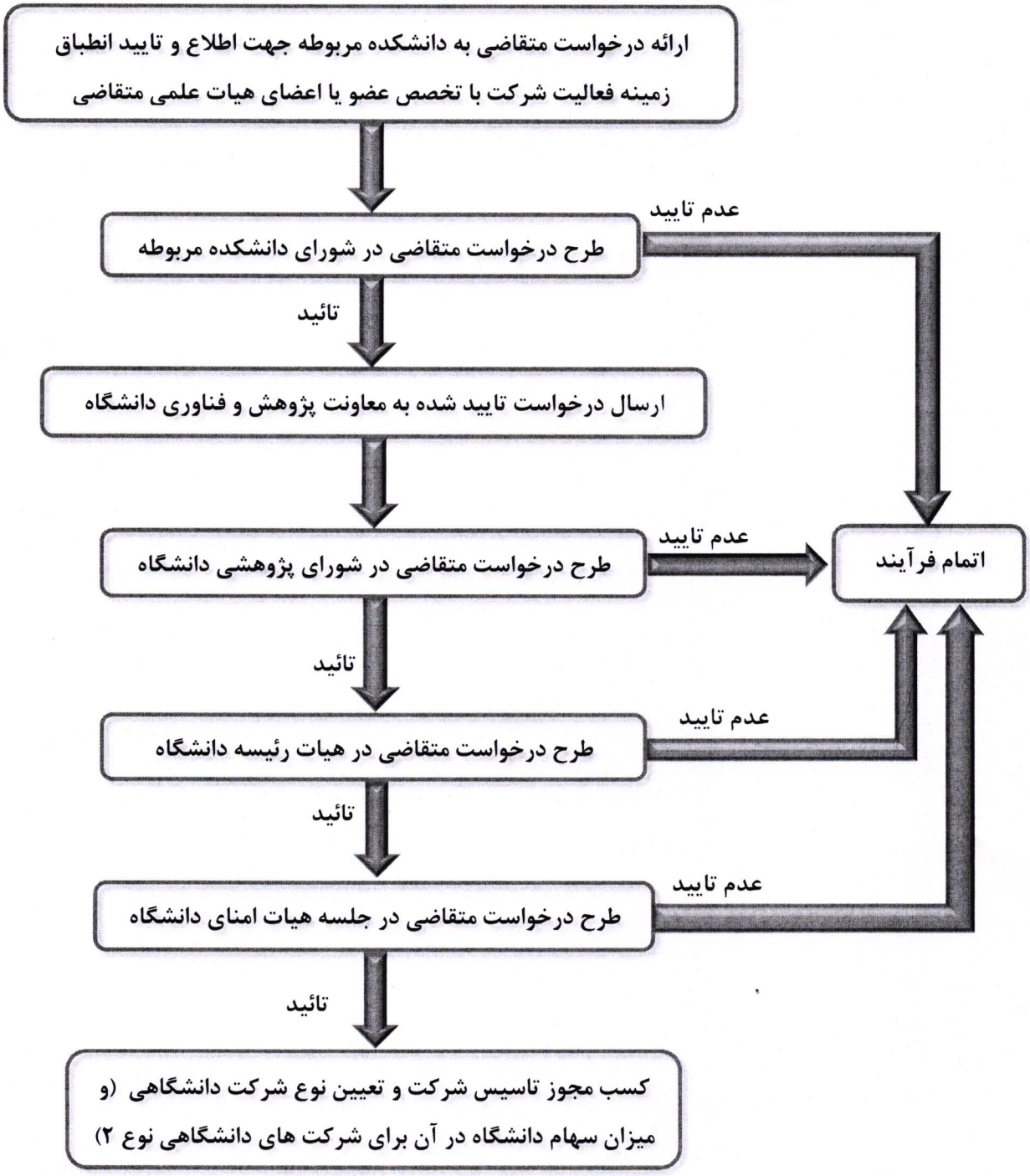

۲- کسب مجوز و استقرار در یکی از مراکز رشد دانشگاه

۳- ثبت در اداره کل شرکت ها و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

۴- اقدام لازم جهت کسب مجوز دانش بنیان از مراجع ذیصلاح